

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

B.A. Semester IV –

Major V- Economics : Cooperation

1. सहकाराची संकल्पना व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
2. सहकाराची तत्त्वे स्पष्ट करा.
3. सहकाराची गरज, महत्त्व व समस्या स्पष्ट करा.
4. सहकारी चळवळीची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
5. सहकारी चळवळीची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
6. भारतातील सहकारी चळवळीची प्रगती व समस्या स्पष्ट करा.
7. सहकारी संस्थेची रचना स्पष्ट करा.
8. विपणन सहकारी संस्थांच्या समस्या व उपाय स्पष्ट करा.
9. ग्राहक सहकारी संस्थांच्या समस्या व उपाय स्पष्ट करा.
10. सहकारी बँकांची रचना व महत्त्व स्पष्ट करा.
11. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेची भूमिका स्पष्ट करा.
12. राज्य सहकारी बँकेची कार्ये स्पष्ट करा.
13. बुक कीपिंगची संकल्पना स्पष्ट करा.
14. ट्रेडिंग खाते व नफा-तोटा खात्याची रचना स्पष्ट करा.
15. ताळेबंदाची संकल्पना स्पष्ट करा.
16. सहकारी लेखापरीक्षणाचे उद्दिष्ट व महत्त्व स्पष्ट करा.
17. लेखापरीक्षणातील समस्या व उपाय स्पष्ट करा.
18. सहकारी लेखापरीक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा.

लघुत्तरी प्रश्न–

1. सहकार म्हणजे काय?
2. सहकाराची एक वैशिष्ट्ये लिहा.
3. सहकाराची तत्त्वे म्हणजे काय?
4. स्वयंसेवी तत्त्व म्हणजे काय?
5. सहकाराची गरज का निर्माण झाली?
6. सहकाराचे एक महत्त्व लिहा.
7. सहकारी चळवळ म्हणजे काय?
8. भारतात सहकारी चळवळ कधी सुरू झाली?
9. सहकारी चळवळीची एक उद्दिष्टे लिहा.
10. शेतकऱ्यांसाठी सहकारी चळवळीचे महत्त्व काय आहे?

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

11. सहकारी चळवळीतील एक समस्या लिहा.
12. सहकारी चळवळीतील एक सुधारणा उपाय लिहा.
13. सहकारी संस्था म्हणजे काय?
14. सहकारी संस्थेची एक वैशिष्ट्ये लिहा.
15. विपणन सहकारी संस्था म्हणजे काय?
16. विपणन सहकारी संस्थांची एक समस्या लिहा.
17. ग्राहक सहकारी संस्था म्हणजे काय?
18. ग्राहक सहकारी संस्थांचे एक कार्य लिहा.
19. सहकारी बँक म्हणजे काय?
20. सहकारी बँकांचे एक कार्य लिहा.
21. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक म्हणजे काय?
22. तिची एक भूमिका लिहा.
23. राज्य सहकारी बँक म्हणजे काय?
24. तिचे एक कार्य लिहा.
25. बुक कीपिंग म्हणजे काय?
26. बुक कीपिंगचे महत्त्व लिहा.
27. ट्रेडिंग खाते म्हणजे काय?
28. नफा-तोटा खाते म्हणजे काय?
29. ताळेबंद म्हणजे काय?
30. ताळेबंदाचा उद्देश काय आहे?
31. सहकारी लेखापरीक्षण म्हणजे काय?
32. लेखापरीक्षणाचे महत्त्व लिहा.
33. सहकारी लेखापरीक्षणातील एक समस्या लिहा.
34. लेखापरीक्षण सुधारण्याचा एक उपाय लिहा.
35. सहकारी लेखापरीक्षक म्हणजे कोण?
36. त्याचे एक कार्य लिहा.

Major – VI (Theory): Banking

1. बँकिंगची संकल्पना व कार्ये स्पष्ट करा.
2. व्यापारी बँकांचे प्रकार स्पष्ट करा.
3. बँकिंगचे अर्थव्यवस्थेतील महत्त्व स्पष्ट करा.
4. पत नियंत्रणाची संकल्पना स्पष्ट करा.
5. पत नियंत्रणाची परिमाणात्मक साधने स्पष्ट करा.
6. पत नियंत्रणाची गुणात्मक साधने स्पष्ट करा.
7. नाबार्डची पार्श्वभूमी व उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

8. नाबार्डची कार्ये स्पष्ट करा.
9. आशियाई विकास बँकेची (ADB) भूमिका स्पष्ट करा.
10. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची रचना स्पष्ट करा.
11. IMFची उद्दिष्टे व कार्ये स्पष्ट करा.
12. भारताच्या विकासातील IMFची भूमिका स्पष्ट करा.
13. जागतिक बँकेची रचना स्पष्ट करा.
14. जागतिक बँकेची उद्दिष्टे व कार्ये स्पष्ट करा.
15. भारताच्या विकासातील जागतिक बँकेची भूमिका स्पष्ट करा.
16. बँकिंगमधील तांत्रिक नवकल्पना स्पष्ट करा.
17. मनी मार्केटमधील नव्या प्रवृत्ती स्पष्ट करा.
18. बँकिंग क्षेत्रातील सायबर सुरक्षा आव्हाने स्पष्ट करा.

लघुत्तरी प्रश्न-

1. बँक म्हणजे काय?
2. बँकांचे एक कार्य लिहा.
3. व्यापारी बँक म्हणजे काय?
4. व्यापारी बँकांचे एक कार्य लिहा.
5. बँकिंगचे अर्थव्यवस्थेतील महत्त्व लिहा.
6. बँकिंगचा विकासावर परिणाम लिहा.
7. पत नियंत्रण म्हणजे काय?
8. पत नियंत्रणाची गरज का असते?
9. बँक दर म्हणजे काय?
10. रोख राखीव गुणोत्तर (CRR) म्हणजे काय?
11. पत नियंत्रणाचे एक गुणात्मक साधन लिहा.
12. पत नियंत्रणाचा महागाईवर परिणाम लिहा.
13. नाबार्ड म्हणजे काय?
14. नाबार्डची स्थापना कधी झाली?
15. नाबार्डचे एक उद्दिष्ट लिहा.
16. नाबार्डचे एक कार्य लिहा.
17. नाबार्डचा ग्रामीण विकासातील सहभाग लिहा.
18. शेतकऱ्यांसाठी नाबार्डचे महत्त्व काय आहे?
19. IMF म्हणजे काय?
20. IMF ची स्थापना कधी झाली?
21. IMF चे एक उद्दिष्ट लिहा.
22. IMF चे एक कार्य लिहा.

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

23. भारत व IMF यांचे संबंध स्पष्ट करा.
24. IMF कर्जाची एक अट लिहा.
25. जागतिक बँक म्हणजे काय?
26. जागतिक बँकेची स्थापना कधी झाली?
27. जागतिक बँकेचे एक उद्दिष्ट लिहा.
28. जागतिक बँकेचे एक कार्य लिहा.
29. भारताच्या विकासात जागतिक बँकेची भूमिका लिहा.
30. जागतिक बँकेच्या मदतीचा एक फायदा लिहा.
31. बँकिंगमधील डिजिटल सेवा म्हणजे काय?
32. इंटरनेट बँकिंग म्हणजे काय?
33. सायबर फसवणूक म्हणजे काय?
34. सायबर सुरक्षेचा एक उपाय लिहा.
35. फिनटेक म्हणजे काय?
36. बँकिंग क्षेत्रातील एक आव्हान लिहा.

Major – IKS – Indian Economic Thinkers – II

1. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आर्थिक विचार स्पष्ट करा.
2. डॉ. आंबेडकरांचे कृषीविषयक विचार स्पष्ट करा.
3. रुपयाच्या अवमूल्यनाविषयी डॉ. आंबेडकरांचे विचार स्पष्ट करा.
4. महात्मा गांधींचे ग्रामस्वराज संकल्पना स्पष्ट करा.
5. स्वदेशी चळवळीवरील गांधीजींचे आर्थिक विचार स्पष्ट करा.
6. डॉ. पंजाबराव देशमुखांचे कृषीविषयक विचार स्पष्ट करा.

लघुत्तरी प्रश्न–

1. डॉ. आंबेडकरांचे आर्थिक विचार कोणत्या विषयांवर होते?
2. आंबेडकरांचे कृषीविषयक एक मत लिहा.
3. रुपयाच्या अवमूल्यनावर आंबेडकरांचे मत काय होते?
4. चलन सुधारणा म्हणजे काय?
5. सामाजिक न्यायाचा अर्थ काय?
6. आर्थिक समानतेचे महत्त्व काय?
7. गांधीजींची ग्रामस्वराज संकल्पना म्हणजे काय?
8. ग्रामस्वराजचे एक वैशिष्ट्य लिहा.

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

9. स्वदेशी म्हणजे काय?
10. स्वदेशी चळवळीचे महत्त्व लिहा.
11. डॉ. पंजाबराव देशमुखांचे कृषीविषयक एक कार्य लिहा.
12. शेतकरी कल्याणाचा अर्थ काय?

B.A. Semester IV – Minor (DSC) – Economics

1. विदर्भाचा ऐतिहासिक पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
2. विदर्भाची भौगोलिक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
3. विदर्भाच्या अर्थव्यवस्थेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
4. विदर्भातील लोकसंख्यात्मक प्रवृत्ती स्पष्ट करा.
5. विदर्भातील साक्षरता व शिक्षण स्थिती स्पष्ट करा.
6. स्थलांतराचा विदर्भाच्या अर्थव्यवस्थेवर परिणाम स्पष्ट करा.
7. विदर्भातील पीक पद्धती स्पष्ट करा.
8. विदर्भाच्या अर्थव्यवस्थेत सिंचनाची भूमिका स्पष्ट करा.
9. विदर्भातील शेतकरी आत्महत्यांची कारणे स्पष्ट करा.
10. विदर्भातील औद्योगिक संसाधने स्पष्ट करा.
11. ऊर्जा उत्पादन व वितरण स्पष्ट करा.
12. MIHAN प्रकल्पाचे आर्थिक महत्त्व स्पष्ट करा.
13. विदर्भातील सेवा क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.
14. पर्यटन व सांस्कृतिक वारसा स्पष्ट करा.
15. विदर्भातील पायाभूत सुविधांचा विकास स्पष्ट करा.
16. विदर्भातील सिंचन अनुशेष स्पष्ट करा.
17. प्रादेशिक विषमता स्पष्ट करा.
18. विदर्भातील दारिद्र्य समस्या स्पष्ट करा.

लघुत्तरी प्रश्न–

1. विदर्भ प्रदेश म्हणजे काय?
2. विदर्भाचे एक भौगोलिक वैशिष्ट्य लिहा.
3. विदर्भाच्या अर्थव्यवस्थेचे महत्त्व लिहा.
4. विदर्भ विकासाचा उद्देश काय आहे?
5. लोकसंख्या घनता म्हणजे काय?
6. विदर्भातील लोकसंख्येची एक वैशिष्ट्ये लिहा.
7. साक्षरता दर म्हणजे काय?

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

8. साक्षरतेचा आर्थिक विकासावर परिणाम लिहा.
9. स्थलांतर म्हणजे काय?
10. स्थलांतराचे एक कारण लिहा.
11. पीक पद्धती म्हणजे काय?
12. विदर्भातील प्रमुख पीक कोणते आहे?
13. सिंचनाचा शेतीवर परिणाम लिहा.
14. सिंचन अभाव म्हणजे काय?
15. शेतकरी आत्महत्येचे एक कारण लिहा.
16. आत्महत्या रोखण्याचा एक उपाय लिहा.
17. औद्योगिक विकास म्हणजे काय?
18. विदर्भातील एक उद्योग सांगा.
19. ऊर्जा स्रोत म्हणजे काय?
20. वीजटंचाईचा उद्योगांवर परिणाम लिहा.
21. MIHAN म्हणजे काय?
22. MIHAN प्रकल्पाचे महत्त्व लिहा.
23. सेवा क्षेत्र म्हणजे काय?
24. सेवा क्षेत्राचे एक उदाहरण लिहा.
25. पर्यटन उद्योग म्हणजे काय?
26. पर्यटनाचा रोजगारावर परिणाम लिहा.
27. पायाभूत सुविधा म्हणजे काय?
28. रस्ते विकासाचे महत्त्व लिहा.
29. सिंचन अनुशेष म्हणजे काय?
30. सिंचन अनुशेषाचा परिणाम लिहा.
31. प्रादेशिक विषमता म्हणजे काय?
32. विषमता कमी करण्याचा एक उपाय लिहा.
33. दारिद्र्य म्हणजे काय?
34. दारिद्र्य निर्मूलनाचा एक उपाय लिहा.

Minor Elective – V (B): Demography

1. लोकसंख्याशास्त्राची संकल्पना स्पष्ट करा.
2. लोकसंख्याशास्त्र अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
3. जनगणनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
4. माल्यसचा लोकसंख्या सिद्धांत स्पष्ट करा.
5. सर्वोत्तम लोकसंख्या सिद्धांत स्पष्ट करा.
6. लोकसंख्यात्मक संक्रमण सिद्धांत स्पष्ट करा.

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal
Dept of Economics
Question Bank

7. प्रजनन अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
8. प्रजननावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
9. मृत्युदर व बालमृत्यू दर स्पष्ट करा.
10. स्थलांतराची संकल्पना व प्रकार स्पष्ट करा.
11. स्थलांतराचे लोकसंख्येवर परिणाम स्पष्ट करा.
12. स्थलांतरावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
13. लोकसंख्या व आर्थिक विकास यांचा संबंध स्पष्ट करा.
14. मानवी संसाधन विकास स्पष्ट करा.
15. भारताच्या लोकसंख्या धोरणाचे मूल्यमापन करा.
16. लोकसंख्या गुणवत्तेची संकल्पना स्पष्ट करा.
17. लोकसंख्या गुणवत्तेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
18. लोकसंख्या गुणवत्तेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

लघुत्तरी प्रश्न-

1. लोकसंख्याशास्त्र म्हणजे काय?
2. लोकसंख्याशास्त्राचा अभ्यास का केला जातो?
3. जनगणना म्हणजे काय?
4. जनगणनेचा उपयोग लिहा.
5. माल्थस सिद्धांत म्हणजे काय?
6. माल्थस सिद्धांताची एक मर्यादा लिहा.
7. सर्वोत्तम लोकसंख्या म्हणजे काय?
8. लोकसंख्या संतुलनाचा अर्थ लिहा.
9. लोकसंख्यात्मक संक्रमण सिद्धांत म्हणजे काय?
10. संक्रमणाचा एक टप्पा लिहा.
11. प्रजनन दर म्हणजे काय?
12. प्रजननावर परिणाम करणारा एक घटक लिहा.
13. मृत्युदर म्हणजे काय?
14. बालमृत्यू दर म्हणजे काय?
15. आरोग्य सुविधांचा मृत्युदरावर परिणाम लिहा.
16. पोषणाचे महत्त्व लिहा.
17. स्थलांतर म्हणजे काय?
18. अंतर्गत स्थलांतर म्हणजे काय?
19. स्थलांतराचे आर्थिक परिणाम लिहा.
20. शहरीकरण म्हणजे काय?

Smt. Nankibai Wadhvani Kala Mahavidyalaya, Yavatmal

Dept of Economics

Question Bank

21. स्थलांतराचे एक सामाजिक परिणाम लिहा.
22. ग्रामीण स्थलांतराचे एक कारण लिहा.
23. लोकसंख्या व विकास यांचा संबंध काय आहे?
24. मानवी संसाधन म्हणजे काय?
25. शिक्षणाचा विकासावर परिणाम लिहा.
26. आरोग्याचा विकासावर परिणाम लिहा.
27. लोकसंख्या धोरण म्हणजे काय?
28. भारताच्या लोकसंख्या धोरणाचा उद्देश लिहा.
29. लोकसंख्या गुणवत्ता म्हणजे काय?
30. लोकसंख्या गुणवत्तेचा एक घटक लिहा.
31. जीवनमान म्हणजे काय?
32. जीवनमानाचा लोकसंख्येवर परिणाम लिहा.
33. कौशल्य विकास म्हणजे काय?
34. कौशल्य विकासाचे महत्त्व लिहा.